

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir.405
tel.: +373 (0) 22 21-27-26

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Штефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-27-26

DECIZIE din 6 octombrie 2017 cauza nr. 83/17

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat susținerile scrise ale

petiționarei: Marta Pitula

reclamatului: Constantin Brînză, ofițer de sector al Inspectoratului de Poliție Centru, și

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. **Obiectul plângerii**

Pretinsa discriminare pe criteriu de etnie.

II. **Susținerile părților**

Alegațiile petiționarei

- 2.1 Petiționara menționează că locuiește, de mai bine de 9 luni, pe adresa str. A. Mateevici 40 ap. 5 și este supusă în permanență acțiunilor discriminatorii, agresiunilor fizice și verbale din partea vecinilor săi. Mai susține că este discriminată de către ofițerul de sector notând că acesta îi întocmește procese-verbale contravenționale în mod abuziv și nejustificat, doar din motiv că este de etnie romă.

Informații acumulate pe parcursul examinării

- 2.2 Inspectoratul de Poliție Centru al DP mun. Chișinău informează că Marta Pitula a fost sancționată de nenumărate ori, iar motivul l-au constituit sesizările vecinilor care locuiesc în curtea comună. Petiționarei i-au fost întocmite procese-verbale contravenționale în baza art. 69 alin. (1), 181, 354 și 357 Cod contravențional (f.d.12-155)

III. **Dreptul național relevant**

- 3.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** garantează dreptul la egalitate, stipulând că cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.
- 3.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin.(1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criteriile presupuse; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.

3.3 Codul contravențional al RM nr. 218 din 24.10.2008 la art. 69 alin. (1) prevede că injuria adusă în public, vorbele sau faptele care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 20 de ore; **art. 181** încălcarea regulilor de asigurare, în modul stabilit de autoritatea administrației publice locale, a curățeniei în localitățile urbane și rurale se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice; **art. 354** huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore; **art. 357** tulburarea liniștii în timpul nopții, de la ora 22 până la ora 7, inclusiv prin cântare cu voce ridicată, semnalizare acustică, folosire cu intensitate auditivă a aparatului audiovizual în locuințe sau în locuri publice, alte acțiuni similare, se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

IV. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 4.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține spre examinare o pretinsă discriminare pe criteriu de etnie.
- 4.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (*art. 15 alin.(1) și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității*), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par.91-92, Timishev v. Rusia par.57*) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Reieșind din alegațiile expuse în plângere, pentru a institui o prezumție a discriminării, petiționara urma să prezinte fapte care ar arăta existența cumulativă a următoarelor elemente:
- 1) tratamentul mai puțin favorabil (excludere, deosebire, etc.) în exercitarea unui drept recunoscut de lege
  - 2) în comparație cu alte persoane (un grup de persoane)
  - 3) cu care se află în situație analogică
  - 4) în baza unui criteriu protejat.
- 4.3 Examinând circumstanțele invocate de petiționară, Consiliul stabilește o prezumție a discriminării, or toate elementele indicate mai sus au fost corespunzător descrise. Petiționara susține că reclamatul îi întocmește în mod abuziv procese-verbale contravenționale doar din motiv că este de etnie romă, pentru a o determina să plece din apartamentul pe care îl închiriază.
- 4.4 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/instituțiilor despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze existența sau lipsa unei justificări obiective și rezonabile a tratamentului deplâns.
- 4.5 În procesul de examinare a faptelor invocate s-a constatat că dl Constantin Brînză nu mai activează în cadrul Inspectoratului de Poliție Centru. În aceste circumstanțe, Consiliul a solicitat Inspectoratului de Poliție Centru să prezinte poziția și informațiile necesare întru elucidarea aspectelor invocate.
- 4.6 În susținerea poziției sale, Inspectoratul de Poliție Centru a menționat că procesele-verbale contravenționale au fost întocmite în baza sesizărilor vecinilor care locuiesc în curtea comună și a prezentat totalitatea materialelor care au stat la baza acestora.
- 4.7 Consiliul, examinând materialele prezentate, constată că petiționarei i-au fost aplicate mai multe sancțiuni contravenționale, în temeiul sesizărilor vecinilor acesteia, care au deplâns un comportament necorespunzător. Analizând probele anexate, Consiliul nu identifică în acțiunile ofițerului de sector tratament nefavorabil față de petiționară, ce ar fi determinat de etnia acesteia. Consiliul notează că relația dintre persoană și

comunitate este strâns legată de regulile de conviețuire în comun, reguli care urmează a fi respectate de către fiecare, pentru că societatea se fundamentează pe respectul reciproc. În cazul în care un membru al societății neagă regulile elementare de conviețuire în comun, Statul, prin pârghii legale, poate aplica față de acesta forța coercitivă, pentru a asigura respectarea bunelor moravuri de conduită umană. Astfel, Consiliul stabilește că tratamentul deplâns a fost aplicat în rezultatul acțiunilor asociale ale petiționarei, iar procesele-verbale contravenționale fiind întocmite în baza plângerilor vecinilor.

- 4.8 În acest sens, Consiliul nu a identificat existența unei legături cauzale dintre pretinsul tratament discriminator și criteriul invocat drept mobil al acțiunilor ofițerului de sector. Această relație de cauzalitate trebuie să coaguleze într-un tot întreg acțiunile întreprinse de autorul faptei de discriminare, efectele pe care acestea le produc pentru victimă (un anumit prejudiciu sau dezavantaj) și un anumit criteriu de nediscriminare. Cauzalitatea nu înseamnă doar o simplă afirmație, ci argumente și probe obiective care să fundamenteze elementele descrise mai sus¹.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1- 3 și art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 61 al Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate nu reprezintă discriminare.
2. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
3. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.298 din 21.12.2012 și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Oxana GUMENNAIA – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Lucia GAVRILIȚĂ – membru

---

¹ //egalitate.md/wp-content/uploads/2016/04/decizie_401_2016_neconstatare_depersonalizat_8320543.pdf